

היום נלמד בעזרת ה':

שבת דף קיז

למסקנת הגמרא - רבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקה וחכמים חולקים רק לגבי הפשטת העור כפי שאמרנו בהתחלה, ועל הקושיא שאי אפשר להוכיח ממשנתנו להתיר את הפשטת הקרבן פסח, שהרי טלטול הוא מדרבנן והפשטה היא איסור דאורייתא - חכמים מתירים כשהוא מפשיט את העור בחתיכות דקות שאין דרך הפשטה בכך, ואין זה איסור דאורייתא אלא שבות מדרבנן.

למדנו במשנה לעיל שמצילים את הכתבי קודש למבוי שאינו מפולש, ולדעת בן בתירא אף למבוי מפולש:

בזמננו היו הבתים פתוחים לחצרות, והחצרות פתוחות למבוי, והמבוי פתוח לרשות הרבים. מהתורה מותר לטלטל במבוי שיש לו שלש מחיצות, אבל חכמים אסרו לטלטל במבוי אם לא עשו לחי (= קנה / עמוד) או קורה (= רחבה טפח המונחת על שתי כתלי המבוי) בפתחו להיכר שלא יבואו לטלטל ברה"ר. אסור לטלטל מחצר לחצר ומהחצרות למבוי ללא שעשו 'שיתופי מבואות' (= גובים מכל הדיירים מעט מאכל ומניחים באחת החצרות, וע"י כך כולם משותפים יחד והכל נחשב למקום אחד).

הכשר מבוי (= איך מכשירים מבוי עם שלש מחיצות כדי שיהיה מותר לטלטל בתוכו) - לדעת בית שמאי צריך להוסיף לו לחי וקורה, לדעת בית הלל או לחי או קורה, ולדעת רבי אליעזר שני לחיים.

הגמרא מבארת מהו מבוי מפולש ושאינו מפולש: למסקנת הגמרא - שלש מחיצות ולחי אחד זהו מבוי שאינו מפולש, שלש מחיצות ללא לחי זהו מבוי מפולש. וגם רבנן וגם בן בתירא של משנתנו סוברים כרבי אליעזר שצריך שלש מחיצות ושני לחיים, אלא שלדעת רבנן מודה רבי אליעזר לגבי ספר שמותר להצילו למבוי שיש בו רק לחי אחד, ולדעת בן בתירא מודה רבי אליעזר שמותר להצילו אף למבוי שאין בו לחי כלל.

(המשך בדף הבא ↓)

(המשך מדף קודם ↑)

משנה: מצילים מהדליקה בשבת מזון שלש סעודות. כיצד? אם נפלה הדליקה בליל שבת לפני הסעודה מצילים מזון שלש סעודות, ואם נפלה בשבת בבוקר לפני הסעודה מצילים שתי סעודות, ובמנחה מזון סעודה אחת. וכן מצילים אוכל הראוי לבהמה כפי מה שהיא צריכה להיום. לדעת רבי יוסי תמיד מצילים מזון שלש סעודות, כיון שהוא מאכל הראוי לשבת, ואין הוא עושה בזה שום איסור שהרי הוא מטלטלם לחצר המעורבת, ואפילו יותר מכך היה מותר לו להציל לולא הגזירה (כמבואר לקמן).

גמרא: רבנן גזרו שלא יציל יותר ממזון שלש סעודות, גזירה שמא מתוך שהוא בהול על ממונו אם נתיר לו להציל הרבה הוא ישבח ששבת היום, ויבוא לכבות את הדליקה.

נשברה לו חבית בראש גגו, מותר לו להביא כלי ולהניח תחתיה להציל את היין. אבל לא יביא כלי אחר ויקלוט את קילוח היין הנופל באויר, וכן לא יביא כלי אחר ויצרף אותו לגג (שיזוב מהגג לכלי). שאם נתיר לו להביא הרבה כלים, אנו חוששים שמא ישבח ששבת היום ויביא כלי דרך רה"ר. והזדמנו לו אורחים, מותר לו להביא כלי אחר ולקלוט או לצרף, אבל לא יקלוט ואח"כ יזמין אורחים, כיון שבשעת קליטה עדיין לא היה צריך את היין לאורחים. ואסור להערים ולהזמין אורחים שאינם צריכים לשתות כדי להציל את היין. רבי יוסי בר יהודה אומר שמותר להערים.

אסור לשחוט בהמה ואת בנה ביום אחד, שנאמר "ישור או שְׁה אֹתוֹ וְאֵת בְּנוֹ לֹא תִשְׁחֹטוּ בְיוֹם אֶחָד".

אותו ואת בנו (= בהמה ובנה) שנפלו לבור ביום טוב, לדעת רבי אליעזר מעלה אחד מהם על מנת לשחוט ביום טוב, ולשני נותן מזון בבור כדי שלא ימות, שכיון שאסור לשחוט את שניהם ביום אחד א"כ אסור לטלטל את השני שלא לצורך, ולכן אסור להעלותו מהבור. לדעת רבי הושע מעלה את הראשון על מנת לשחוט ביום טוב, ומערים ומוצא איזה עלילה כדי לא לשחוט אותו (= כגון שאומר שהשני יותר שמן ממנו), ומעלה את השני ושחט איזה מהם שירצה.

(המשך בדף הבא ↓)

(המשך מדף קודם ↑)

הציל לשלש סעודות פת נקיה לא יציל אח"כ פת הדראה (= פת שאינה נקיה), משום שאינו יכול להערים ולומר שמעדיף לאכול פת הדראה שהיא פחות טובה מפת נקיה. אבל אם הציל פת הדראה יכול להערים ולומר שמעדיף לאכול פת נקיה ולהציל אותה.

שכח פת בתנור וקידש עליו היום ואין לו מה לאכול, מותר להציל מזון שלש סעודות, ואומר לאחרים 'בואו והצילו לכם'. ואסור לו לרדות את הפת במרדה (= כלי שרודים בו את הפת מהתנור ומפרידים אותה מכותל התנור) אלא בסכין. ואף שרדיית הפת היא אינה מלאכה האסורה בשבת, אלא כיון שכך הדרך לרדות ביום חול לכן הוא צריך לשנות.

כמה מהלכות שבת: צריך להשכים ביום שישי להכין את צרכי השבת, בציעה על לחם משנה בשבת, לפרוס פרוסה גדולה בסעודת שבת.

כאשר הזדמן לרבי אמי ורבי אסי פת של עירוב חצרות, הם היו בוצעים עליה תחילה בסעודת שבת, שכיון שעשו בפת מצוה אחת של עירובי חצרות תיעשה בה מצוה נוספת של ברכת המוציא.